

KEMENESVIDEK

(„KISCZELL és VIDEKE“)

KÖZÉRDEKÜ FÜGGETLEN ÚJSÁG.

Regisztrált újság vezetése.

(„KISCZELL és VIDEKE“)

Egy évre . . . . . 8 kor. | Negyedévre . . . . . 3 kor. —
Fél évre . . . . . 4 | Egy év száma ára — 20
szobrásztól értékesítési közd. száma és szállítási.

Husa Gyula
Helyettes szerkesztő:
Bakonyi Imre

Szerkesztőség és kiadói hivatal:
Családügyi, D 6 m 8 k k útján, Gombás ház — Ide írt
levelek a lap szerkesztési és anyagi részét illető mindenre nézve
küldendők.

A családi pótlék.

Nagy következményű törvényjavaslatot terjesztett be a képviselőháznak Teleszky János pénzügyminiszter. Ez az örszies állami alkalmazottaknak, tehát pótlásoknak és vatusoknak is az V. fizetési osztálynál kisebb fizetésben levő családos tisztviselők számára adandó családi pótlékról szól.

Vannak és lesznek most is elégedetlenek; mert mamár nem csak, hogy mindenki folytonabb, sőt lehetetlen akar hossz meg kevesebb ellenszolgáltatásért is; de bizonyos az is, hogy az életviszonyok rendkívül megnehezédtek és segítség is gyakran elégtelen. De nem csak ebből az egyoldalú szempontból szabad nézni a segítséget. Először is korlátja minden bármily emberies célú áldozatnak az állam pénzügyi ereje. Ez a most javasolt pótlás nem kevesebb, mint huszonhét millió évi kiadást jelent. És ezt bizony majdnem az összes családban azoknak a polgároknak kell előteremteniök, a kiknek nincs módjukban, hogy jövedelmüket növeljék. Nem csak fölsegítendő tisztviselők véteidök tehát mérlegre, hanem azok a milliók is akik est az áldozatot a valóságban adják. Másrészt pedig a nehéz körülmények között a tisztviselőknél is úgy kell igyekezni nyújtózkodniok, a hogy a takaró futja. Mas is csak azt tesszi. Ismerjük a helyzetüket és semí okunk sincs róssásabbnak a valóságnál. De éppen azért

szemben a jelenlegi állapottal, nagy számú — egy-egy családnak, ha pár száz korona rendkívüli segítséget kap. Mert a gyermek nevelés csak úgy kötelessége az apának mint ha semmi külön pénzzel járulának hozzája. Így tehát igenis a 100 — 600 korona a gyermekszámához mérve valósággal jöböttemény lesz. Amennyibe egyes tervezett intézkedések pedig, bizonyos hátránnyal járnának egyesekre mint a legnehezebben kielégítő tanítói körökből halljuk, a részletes tárgyalásnál csak az aggodalmak is megasztinthatók, ha t. i. jogosak és nem képzelt sérelmek, a mi ma oly rendes jelenség.

Minket különösen megragadnak a javaslatnak ama pontjai, amelyekben a régi bürokrata szabályoknak ellentétben az igazi modera humanizmus szelleme nyilatkozik. Akarjuk ezt különösen hangsúlyozni, mivel ez irányadó lesz a jövő törvényalkotásban; az szokás a régi me

gy példánál a nőf alkalmazott akkor is igényt tart a családi pótlékre, ha a gyermek apja meghalt, vagy kereset képtősít akkor is, ha elvált, de az anya gondoskodik a gyermek neveléséről; de még akkor is ha újra férjhez megy.

Megkapja a pótlékok, de csak három gyermekig a javaslat szerint, ha a gyermekeikülön házasságból származnak.

A javaslat kiterjed a tanítóokra, tanítónőkre, óvónőkre, vármegyei tisztviselőkre napidíjasokra és szolgákra is. Összesen 166,501 családfő részesül ekképpen családi pótlékban a emezek évi összege

27,320.000 korona. Gyermekenként a . . . . . 60, a nőfők, munkások stb. 100 koronára részesülnek, még pedig pótlékokat kap 100,675 állami, 5883 vármegyeli, 68,222 vasuti alkalmazott; ezek közül 200 koronára pótlékokat 58,182; száz koronára pótlékokat 114,819 családfő.

Nagy jelentősége lesz az itt formált elvnek nem csak normális szempontból, hanem azért is, mert ez az elv nem maradhat még az állami hivatalok és üzemek keretében, hanem követőleg fog fellépni és bizonyára fokozatosan érvényesülni a városi . . . . . valamint a magánhivatalokban is. A család ilyen védelme egymással etnikai szempontok, pedig éppen a mindenféle káros elvvel és bomlasztó tannal aláaknásott, sőt megrontott Magyarországnak nem csak hangsúlyosniok, hanem gyakorlatilag is érvényre kell emelünk.

Egyre-re ebben az irányban nem várhatunk ugyan nagyobb javulást, fokozatosan, szinte észrevétlen még is beforállani, nem csupán a családi terhek megkönnyítésének anyagi eszköze következtében, hanem a család erkölcsi fogalmának védelmével és elismerésével. Kívánatos tehát, hogy, amire az imént utaltunk, es a mely erkölcsi vonatkozású felfogás behatoljon a magánéletbe is. És ez bizonyos tekintetben még a gyermekvédelem jellegével is bír, annak a hatásosabb eszköze lehet a predikációknál, szomatizálásánál a családvédelem tenné

Miska bácsi.

A honti szakadás mögött jóval odább, a hova a gyarmati vicinális vonat töltését emelték egy másik tövében reorga magános ház. Azt jól emlékszem a hára és lakóhára. A mi neki daráltunk magunkat, mi ipolyági nebul hogy meggyünk világkörüli utra, magunkkal, vivén az éléskamra készlet és jókora részét, soha tul nem jutottunk ama nevesetes házfőn. Az országutról látni lehetett apró két ablakát. Úgy pilantottt ide es ablakpár, akárcsak egy ven komondornak álmotag föl-főnyiló szemei.

Nem állhattuk meg, hogy oda ne nézünk a jó öreg Miska bácsihoz, a kiből megvult az a nagy rábeszélő képesség, hogy az ő szavára nem tettük meg a nagy utat és nála hagytuk az elemózsiát. Igaz, hogy odahaza a nagy vállalkozás meghozta a maga honorárumát az alfelen, de nem igen komolyang vetünk büntetést, mert a mikor ünnepi szünet előtt voltunk, megint késs Stanleynk es emberképű aszarkák lettünk. Később már nem is akartunk földkörüli utat megtenni, hanem Mihály bácsiboz mentünk es vittük neki a füstölt huaneműt.

Most is élenkel emlékeimben a nagy szakállas, robusztus agasztány. Nagyon öreg volt már akkorában. Senki fiatal korára nem tudott volna volna visszaemlékezni. Paraszti sorból fölköszött, de bizonyos, hogy tanult is valamit deakul. Esztergomból Gyarmatig minden fa-

lut ismert es valószerű, hogy szolgálatban volt valamelyik papnál Kesterzomban, a kiben a lelképásztorkodás tudományából, egy-nyak elcseszt. Az es es új testamentum tartalmát indta es hozsua fehérr szakkában, sára, szeszszedájan es olvasóján kívül alighanem annak köszönhetta a nagy bizalmat, mivel a környékbeli parasztnép ék kiáratette.

Egész életkora volt a kis házikó. Tojás, zöldség, aszalt gyümölcs, mind egy rakáson. A másik oldalon róme, sonka, paprikás smionna. A kis kerítéses udvarban csirkék es malacok. A butor egy szalmaszék es egy padtából állott. Volt egy faragatlan székénye is az öregnek, de ebbe kívül más halandó be nem tekinthetett. Ott voltak azok a gyogyító füvek, a melyeknek Mihálybácsi nagy népszerűségét köszönhetta. Mert a kinek csusa vagy kősvetve volt, a kit ráoszt a hideg vagy gyomor fájdalom kínozott, az ide jött es kapott olyan gyogyaszert, mint a milyen a világon egyetlen patikában sem kapható.

Amde nemcsak testi bajokra tudott a remete enyhítő balzsamot, hanem mindenféle tanácsot is szolgált es ha kellett szivesen kibőbenjárt az égi hatalmának is.

Egy földimivel találkoztam a minap, a ki a régi jó időkrol beszélgetvén, ráértünk Mihály bácsira is. Hallottam két esztendeje már, hogy elköltözött egy boldogabb országba, a hol, közelebb van a szentekhez, mint idelent. Ugyan ki most a remete es mit tesz a nép, ha valami baja támad?

— A hárs ott van — mondá — egy . . . . . az öreg. Nemcs az az elvonteműlt falorossza, a kinek szeme-loune egy követ is elkapna a helyébe. A nap . . . . . pedig magindult es szűzögött róla a legnagyobb meséret.

Csoadlom, hogy az öregnek . . . . . tanácsot voltak es hogy mindig . . . . . lettek a menyabéli küsbönjárásai

— Nem mindig jártak ezek sikerrel, de az öreg kitűnően érteke a mesterségét. Hallgatva csak meg a kővarkókos dolgot, a mi vele nem sokkal halál előtt történt.

Ismeri talán Nedkőkat Tesmagról Jómódú parasut család. Nagyon fukar népség, de azért minden alkalommal kimentek Mihály bácsiboz, hogy kikérjék hol a tanácsát, hol meg a szenteknél való küsbönjárását, a miért előre fizettek vagy pénzben vagy természetben.

Az említett időben Nedkó Gyuri baállit az öreghez assal a kérésseel, hogy nem sokára ellik a Kondor tehén, de mert már egyszer nagy nehézségek voltak az ellátésel, hát szólna egynehány kéro azót valamelyik aszntnek, hogy hárs ne legyen baj ezuttal.

Mihály bácsi megígérte, hogy úgy lesz, ahogy Gyuri koma akarja. Tudja is, hogy melyik asznthez kell folyamodni, melyik szoliosamával. Szent Anna intézi az illyesfajta dolgokat, legjobb ha az ötvenhatedik szoltárral könyörög hozzája.

— Isten megáldja — mondta Nedkó Gyuri

A magyar szappanipar válsága.

Magyarország vegyeszeti iparának legfontosabb ága, a magyar szappanipar, válsága jutott. Az illető vele, a mi más iparágnál sem sőképesebb dolog, hogy egy nagy tömeg vállalat irtó hadjárat indított ellene és minden eszközt felhasznál arra, hogy ezt az ősrégi iparágat teljesen tönkre tegye és annak romjain szétán szabadon gazdálkodhassék.

Ilyen törekvést láttunk legutóbb a petróleumiparban, ahol egy amerikai vállalat addig fenyegette tönkretétellel a termelőket, míg az osztrák kormány a dolgot megsokallta. Közbelépett a konkurencsiának a belföldi ipar érdekében véget vetett.

A magyar szappanipar helyzete annyival nehezebb, mert az ő konkurrens osztrák cég a jelenlegi viszonyok mellett kormányintézkedéssel fellépni nem lehetne. Itt csak a magyar társadalom és a magyar kereskedelem lehetéssége. Az, a mit a magyar szappanipar a magyar kereskedelemtől kér, igen kevés: csak annyi, hogy ne szegődjék gondolkodás nélkül, csupa kényelemszeretből az ő ellensége, az olgálatába, ne lüjön fel reklámjának, mely nagy részét tartalmaz, üres frázisból nem egyéb, sőt a közönség megtévesztésére is alkalmas, azt a válságnak meg nem felelő tányt hangoztatva, hogy csak az illető gyár árja jó, ezzel ellenében a többi „községe” áru nem jó. A magyar áru a sokat reklámozott szappannál jobb vagy legalább is vele egyenlő minőségű egy, hogy nem székes Ausztriába mennünk azért, hogy jó árut kapjunk.

Hogy a dolgok odáig fejlődtek, ahol ma vannak, abban egyenlően hibásak a gyárosok, a kereskedők és a fogyasztó publikum.

Mikor a gyanútan magyar szappaniparra villámként lecsapott az osztrák nagybank által finanszírozott gyár konkurencsiája, mikor ez a gyár gyártmányát ugyiszólván ingyen dobta a piacra, akkor a magyar szappangyárosok egy rész, különösen a kisebbek, oly módon próbáltak védekezni hogy silányabb minőséget gyártottak. Rossz módszer volt. Hamar belátták ezt a gyárosok is és más útra tértek: üremeiket modernizálták, a melléktermékeket hasznosították és már évek óta sikerrel tudják kiállani a verseny, de nem az indulencia és ellenszenv ellen.

Hiba terhel a kereskedőket is, hogy eleinte a nekik szinte odaajándékosított árut megvették, azért őket gáncsa nem értheti. Senkinek sincs joga azt követelni a kereskedőtől, hogy bármi címen lemondjon arról hogy termékeit olcsón beszerezhesse.

Ma azonban más a helyzet. A magyar szappanipar abban a helyzetben van, hogy olyan árut, mely az osztrák céggel egyenrangú, épp, olyan vagy olcsóbb áron tud adni, mint konkurrensa. Ma azonban sok kereskedő arra az álláspontra helyezkedik, hogy az osztrák árut kell tartania, mert a közönség azt kéri a reklám

következtében. Azt azonban nem gondolja meg, hogy ő maga is hozzájárul a közönségnek ilyen haszatlant irányban való befolyásolásához.

Ha olyan lenne a helyzet, hogy a magyar ipar nem lenne képes ellátni a szükségletet ebben az irányban, ezen fontos cikkben, akkor is inkább szegyenekznünk kellene miatta, nem pedig minden boltjában hirdetniük tehetetlenségünket. De nem érdeke a kereskedőnek az sem, hogy az egyenlőten harcban ő is azon részre szegődjék, a mely a szappanipart monopolizálni akarja. Minden intelligens kereskedő tudja azt, hogy mit jelent az, ha egy iparágban verseny megszűnik. Akkor megszűnik a kereskedő haszna is. A magyar fűszerkereskedő már nem keres a cukron, a són, a liszten, miért akarja elősegíteni azt az állapotot, hogy a szappan ipar se keresessen?

A mai sivatg helyzetben az első lépés az orvoslás felé a soproni kereskedelmi és iparkamara részéről történt. A kamara körlevelet intézett a körzethez tartozó összes kereskedőkhöz rámutatva arra, hogy Magyarországon szappanbehozatala Ausztriából napról-napra gyarapszik, dacára annak, hogy itt az országban job árú készül, mint Ausztriában és az Árbán is sikerrel veszi fel a versenyt a hazai ipar. Erre való tekintettel felszólítja a kamara a kereskedőket, hogy szappanszükségleteiket hazai gyárosoknál fedezzék. A magyar szappangyárosok egyesülete felkérte az ország összes kamaráit a soproni példa követésére. Az egyesület erkölcsi garanciát vállalt tagjai által szállított árukért és kész minden egyes esetben, melyben a kereskedők hozzá fordulnak, a legnagyobb készséggel eljárni.

A soproni, leginkább német ajku kerület kereskedői megfogadták a kamara felhívását és az idegen árut lehetőleg kiszorítják üzleteikből. A csak kereskedő pedig nem engedí boltjaitjára kifüggeszteni a német gyár reklámjait. Épp csak bennünket nem érdekelne egy virágzó iparágunk tönkretétele?

A mesterdalnok . . .

Cipóm szép és tökéletes,
Bene jáni élvezetes,
Mert ha cipőt szerezek varrok,
Rajt' van

teljes bizalommal és egy ezüst forintot nyomott az öreg tenyerébe.

Nem telt bele két óra, ahogy sötétedni kezdett, né látogatók jöttek a remete. Kezden voltak: Börcsök Ester asszonyom Szurdokrol meg a leánya Mariska.

— Tudom, tudom mi járatban vannak kelmetek — fogadta őket Mihály bácsi. — Immerem a Molnár Andris gyereket, azt a vasott komisz embert. Nohát azért még nem kell írni, kis szögám — szóló oda a pityergő leánynak. Majd csak teszünk valamit Szent Nepomuknál. Semmit se félj nem lesz meg a gyerek.

A leány is, anyja is megkönnyebbülten mentek haza. Egy kerek ötkoronást nyomtak az öreg kezébe, a ki elkísérte őket egészen az országútig.

E látogatások után néhány hónappal találkozott az uton a két ember. Nedkó Gyuri meg a remete. A paraszt süveget se emelt az öreg előtt. Mihály bácsi tudta már, hogy az ezüst pengőért nehezelt a fark ember.

— No mi van a Kondor tehénél, meg a borjával — kérde a sötétséget Mihály bácsi.

— Mi legyen, mikor semmi se lett — duruzsolt Nedkó Gyuri — közönség nélkül ment tovább az utján.

Mihály bácsi pedig Szurdok felé tartott és a kápolna melletti utcában betért mindjárt Börcsök portájára. A kutagás mellett szorgoskodott éppen az asszony, mikor oda tipegett feléje az öreg. Börcsökne sírva fakadt a szentéletli ember láttára.

— Látja kend Mihály bácsi, mégis meglétt a gyerek. Nem hallja a picike sírását. A lelkem épen két napja hogy a világra jött.

A remete eikomolyodott. Hogy éppen így fordultak a dolgok. A Nedkó is, meg ez a leányé is. Türeggett egy ideig, aztán rájött a dolog nyitjára.

— Bizony, bizony — szóló oda az asszonynak — igazad van édes gyermekem. Életemben először tévedtem olyan nagyot mint most. A helyett, hogy Szent Nepomukhoz imádkoztam volna Szent Annának ajánlottam a kérésedet. Aszt születed neked unokád és nem lett borja a Nedkó Gyuri tehénének. Azért nem, mert az ő dolgát, meg épen Szent Nepomuknak ajánlottam.

As asszony nem volt tisztában a szentek cselekedeteivel és ezért vakon hitt annak, a mit az öreg mondott. De azért ajándékot többet nem adott neki.

St. I.

Házvezetőnői állásra egy igen intelligens kőf-korú nő jelentkezett szerkesztőségünkben, esetleges megkeresések vagy tudakozások szerkesztőségünkben bármikor megtudhatók.

Érték egy villanyos szalon csillár, egy húsz színórátámpa, két billenő rész-lámpa, egy ebédlasztal, egy diván és 4 fauteuil

Bárdossy Imréné!
a banképület emeletén.

Az iparosok és a választójog.

A Magyar Kereskedők Lapja közli velünk az ország első kereskedelmi egyesületének, a Budapesti Kereskedelmi Testületnek a választójogi reformra vonatkozó követeléseit. Az alábbiakban az ország első ipari testületének, az Országos Iparegyesületnek idevonatkozó elaborátuma konkluzióját közöljük, mely így hangzik:

A választójog legyen állandó és egyenlő minden pluralitás kizárásával, vagyis minden választónak csak egy szavazata legyen. A magyarságnak, az intelligenciának és ezzel együtt az iparúzó népecségnek megérdemelt és kívánatos mértékben való politikai érvényesülését a kerületeknek helyes, igazságos, a gazdasági, társadalmi, népesedési fejlődés eredményéhez képest mért beosztásával, az apró kerületek megszüntetésével, a tulajagosan nagy kerületek szétosztásával vőljük biztosítandónak.

A szavazás módjára nézve általánosságban áll az, hogy a mi a választók politikai akaratnyilvánításának, függetlenségét, a választások tisztaságát, a demokratikus érdekeknek az eljárásban is érvényesülését szolgálja, mindaz kívánatos az ipar szempontjából is.

A legelső és legfontosabb feltétel a részben a szavazás titkossága, a mely a választók nélkül teletlen befolyását a lehetőséghez képest korlátozván, a szavazás szabadságát emberi számítás szerint biztosítja. Különösen fontos ez az iparos szempontjából. Az iparos függ a vevőtől, függ a hatóságától, a mely különösen választások előtt műhelyvizsgálat, inasok iskolázásának ellenőrzése, egészségügyi ellenőrzés és az ipari rendszert szakszféle paragrafus arzenálja révén könnyen befolyásolja az iparost.

Fontos a titkosság a munkásodnak és a munkának egymáshoz való viszonya szempontjából is, mert csak így kerülhetők el a munkádó és alkalmasított között azok a surlódások, a melyek a különböző politikai véleményekből, pártállásból, esetleges kapacitátsból támadhatnak.

Hogy a műhelyt politikai viták műhelyévé tenni nem kívánatos, az egészen nyilvánvaló. A nyílt szavazás mellett pedig az ilyen viták felmerülése nagyon is valószínű.

Fontos a közönségenként való választás a fuvarpénzek és ellátási pénzek neve alatt üzött vesztegetések és kényszer megakadályozására és különösen arra, hogy a választás ne zavarja meg az iparos rendes foglalkozását, ne legyen olyan processziós melátság, mint az, hogy a mely embereknek komoly munkája.

Fontos továbbá, a törvényes választási költségek megszüntetése is, már csak azért, hogy a vagyontalan, de arra méltó polgárok is vállalkozhassanak jelöltéget existenciájuk kockáztatása nélkül. Egyébként a centralizált választás a szavazók számára megkönnyítéssel erős technikai nehézségekbe is ütköznék s az eddiginél fokozottabb mértékben adna alkalmat véres rendszavarássokra.

As általános, egyenlő, titkosan és közönségenként gyakorlandó választójog alapján kívánják tehát az új magyar választási törvény megalkotását. És kívánjuk ezzel együtt a választókörletek oly beosztását, a mely az eddig fennálló aránytalanságokat megszüntetvén, a tulajdonban erős magyar érzésű városi polgárság mai igazságtalan, elnyomott helyzetét megmúnteti.

Nyomdai munkákat izlő-

ses kivitelben szállít

„VÖRÖSMARTY” könyvnyomda

Devecser.

H I R E K.

Történel.

Egy kis verandás, egy nagy társaságban
Tálalkosott egy ifju és egy asszony.
Kérde: az asszony haragszik-e Pista?
Felelt az ifju: oh, dehogyan haragszom

Szólt az asszony: van már egy szám
Ha látná, milyen, kedves kis kölyök.
Szólt az ifju: holnap elutazom
S talán már többé vissza sem jövök.

Astán mulattak és meguzsonáltak,
Megcsodáltak a kis kert rózsáit,
— S a mikor este otthonukba tértek,
Sirt mindakettő, csöndesen, sokáig...

Farkas László.

— **Hegypüspökünk hazatérése.** Miksa János gróf megyepüspök betegségeből más egészen felgyógyult és június 5-én tér vissza székhelyére, Szombathelyre állandó tartózkodásra. Tartós egészséget!

— **Tízdi szék a főszozolgabirosgon.** Duka Takács Márton a celldömölki járás főszozga bírója csütörtökön a helybeli főszozgabirosgon tiszti székét tartott, a mikorra d. e. 10 órára értekezletre hivta össze a járás községe és körjegyzői. Tárgyalás alá került az új zeneengedély és zárósa szabályrendelet megbeszélése.

— **Plébánosunk nyaralása.** Bács János szent Benedek-rendi áldozópap, szeretett plébánosunk kedd óta Bakonybélben túdúl, a honnan az ünnepekre megazakítja szabadságát s visszatér körnkbe.

— **Kath. legényesület táncvigalma.** A gróf Miksa János megyepüspök fővédnöksége és Hölcsi Rupert apát védnöksége alatt álló celldömölki kath. legényesület folyó évi június hó 7-én vasárnap a Griff-szálloda kertbeliségében zárkórtú nyári táncvigalmat rendez. Belépődíj: személyegy 1 K. 50 f. családjegy 3 K. Kezdetre felvonulással az Egyesület helyiségéből este pont 6 órákor. Kedvezőtlen időjárás esetén a mulatság a Griff-szálló termében fog megtartani. A tisztá jövedelme az egyleti házalap javára fordítatik. A mulatság iránt nagy érdeklődést mutat városunk előkelő közönsége.

— **Tanítógyűlés Szombathelyen.** Vármegyénk tanítószága szerdán, e hó 26-án tartotta a gyűlést Szombathelyen a vármegyeházában. A gyűlés férfias, komoly követelese a tanítószágnak, melyben az anyagi és szellemi felszabadulásért küzdenek. Mintegy ötvenen jöttek össze a tanítók ebből. Barabás István,

... elnöke és Somogyi Ferenc szombathelyi nyitotta meg a gyűlést d. e. fél 10 órákor, a melyre zsefolanig megtelt a nagy terem, nemcsak a terem álló helyei, hanem a karzat is tömve volt hallgatósággal és tanítókkal. A gyűlésen Ernuszt József dr. is megjelent a végig hallgatta a tanítók kiválmalmait. Barabás István vári tenitő azon kezdte beszédét, hogy nem a tanító fizetése lett kevesebb, hanem a kapott értékre szállott le a felére Ezt kézzel fogta érti a falnai tanító, a ki sokszor forintoként kapja meg a fizetését. Csodalatos, hogy az iskolafentartók nem jutnak ennek az igazságnak tudomásra (Nagybaj). Megkelt próbálni, e kell mondani az iskolafentartóknak, hogy így van a helyzet, megvagyok győződve, hogy igazságnak nekünk adni. (Igazat adnak csak javítást nem!) Kérni fogunk 30 százalékos drágasági pótléket bizonyára teljesítik kerelmünket. (Röztentes forró hangulat szjban tört ki ekkor. Kihájják: Már eleget kórtünk, most követelünk: Ne legyünk optimisták!) Egy hang elkijálta: Csak egy segít rajtunk, az állami iskola. Kijelen az állami nepoktatás! Hatalmas éljenzésben, tüntetésben tör ki az egész tanítószág. Ha ezeken mulik ugy megvan ma már mindenütt az állami iskola. A har a végsőig feszítve, de az előadó Barabás véleménye szerint mégis reményli, hogy éppen az utolsó percben jön meg a belátás és meg-hozza a jogos kívánások valóra válasát, mert át kell látnia a társadalomnak, hogy ha nem is megyünk ki mi a tanítók az utcára törti, rom-boln, mert nem hozzánk illó, a mi kétségbe-esésünk, lelkünk háborgó indulata az utcanál

sokkal értékesebb területen végez rombolásokat, a gyermek lelkében. Ezért hiszi a kérelem valóra válasát. Ezután megbizsa a gyűlés az egyhangu elkesedéssel elfogadott határozati javaslat elő-terjesztésével Barabás István. Többek hozzá-szólasa után még a nyugdíjgyűgyet tárgyalta s az egyetemes gyűlésen való előterjesztést Ho-recky Gyula tanítóra bizták. Ezután Somogyi elnök a gyűlést nagy lelkesedés közben bezárta, mely után a Pósch-féle Kaszinó, kertben közö-sébre gyűltek tanítóink s visszatértek ottho-nukba.

— **Ev. egyházközponti felügyelőség.** Megem-lékeztünk már, hogy az ev. felügyelőség elnökéül egyik jelölt *Berassanyi Jenő dr.* volt celldömölki volt orsz. gyűll. képviselő. A soproni konvent a héten őt jelölte az állásra.

— **Az ipar tanítási és szászai olvasókör táncvigalma.** A celldömölki iparésztület a polgári olvasókörről karöltve tegnapi azas 1912. évi jun-hó 29-én Péter Pál napján a Griff-szálloda kert-helyiségében az elagzot iparosok és az Olvasó-kör könnvtára javára zárkórtú tanmulatságot tartott.

— **A gőzgépezők és kazánfűtők legköze-lebbi képestü vizsgái Sopronban július hó 7. napján délelőtt 9 órákor a Sopron városi villany telepen fognak megtartani. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghoz küldendők Deák-tér 8.**

— **Tiltott család szerzés.** A családsszerés megszübot díjazásos köötöz engedélyen alapul Celldömölkön, de azért mégis fordul elő olykor egy-egy eset, a melyben nem csak Sütő Karolyné cseledt szerző szolgaltat cseledtet, hanem masok is, akik ezen üzletágról nem adóznak, csak a jövedelmet teszik zsebre. Így történt nem régiben Németh Ilona kisomlyói cseledléánnyal, akit Györfi Jánosné celldömölki lakos Horváth Jenő. öpítési válaikozó nevelésé elismerett. Azonban es eset tudomására került a cseledtelhelyezőtnezet jogos tulajdonosának aki feljelentette es esetet főszozgabirosgnál és tiltott cseledtelhelyezés végett 20 K. pénzbüntetést mért a tárgyaló szol-gabiró a vádlottra.

— **Rozs Alajos Vasmármegye főjegyzője a vármegye tisztviselőibez azon alkalomból, hogy alispánunkat assilföldje, Németsújvár-ünnepeiben részeseit, a következő felhívást bocsátotta ki június 24-én. Herbst Géza vármegyénk alispánja tisztelőre július 7-én assilföldje Németsújvár, azon alkalomból, hogy mint a község dispolgárja, elsidézben látogat oda, ünnepeget rendez, a melyre a vármegye összes tisztviselőjét meghívja. Ezen meghívás tolmáco-lására felhivatván, ezt tisztviselőtársaimmal azon kívánsággal köstöm, hogy az ünnepepen minél számosabban jelenjünk meg, dokumentálva es által alispánunk iránti ragaszkodásunkat es a vele való szoros összeköttetés fenntartása iránti óhajt, a mely érzelmekeknek ily módon is kifeje-zést adjunk azért, mivel a szomszéd vármegyék alispánjai is meghívattak s eljöveteük valószínű.**

— **Órákor díszközgyűlés, 11-kor a var me. d. u. 1-kor közsébéd, 4-kor népmulatság.** Felkér-nek a tisztviselők részvetüket Németsújvár község eltiljáróságánál június 3-ig bejelenteni.

— **Új iparosok és kereskedők a járásban.** A legutóbbi időben iparuk üzése, illetve kereskedésére a következőket nyertek a főszozga-birosgnál engedélyt: Celldömölkön Klapper Fülöp butorkereskedés, rőfös es rövidaru, vászon pipere cikkek áruháza, Jánosháza Tertsch Sándor vegyeskereskedése, Federer Ignácne es Frakl Berta szatócs üzlete, Klein Kálmán rövid-aru kereskedése es Nagy István aszparr, Alsó-szágon Günsberger Miksa szatócsiparra, Alsó-mesteriben Horváth Lajos daráló malom üzlete, Kemenceszentmártonban Tiborc Gerely es Erdő Kálmán benzintorok es daráló, Fülöp Lajosné assil Kis Mária sajtógázatorokra Kem. magasiban, Nyosozlyi József benzintorocseplőiparra es Pirka József cipészipar üzésére Kenyeriben.

— **Felhívás.** Vasmármegye összes néptani-tóihoz. Kedves kártársak! A nyomasztó viszonyok amelyek a magyar néptanítói harra nehezédnek arra késztetnek benneteket, hogy a tihetetlen helyzetben segíteni iparkodjantok. Szükségeink látjuk mi, a permanens bizottság tagjai, hogy Vasmármegye összes tanítóit összehívjuk egy közös értekezletre, melyen a szükséges eljárást egyértelműleg megállapítunk. E közös értekezletet folyó június hó 26-án délelőtt fél 10 órákor tartjuk Szombathelyen, a vármegye házában. Az értekezlet tárgyai a következők: 1. A tanítók fizetés: iakbér-ügye. Előadó Barabás István. 2. A tanítók nyugdíj ügye, kapcsolatban a már nyugdíja-

sót tanítók nyugdíjgyűgyével. Előadó Horecky Gyula. Jöjjetek el mindnyajan, hogy ez egyetemes gyűléseinkkel mennél nagyobb erővel hozhas-sa meg határozatait. Kelt Szombathelyen, a perma-nens-bizottságnak 1912. június hó 5-én tartott üléséből, Horecky Gyula, a vasi közt. ág. hit. ev. egyházm. tanítógyeület elnöke. Barabás István szombathely-egyh. r. k. tanítógyeület elnöke. Somogyi Ferenc, a vasmarm. ált. tanítógyeület alelnöke, a permanens bizottság alelnöke.

— **Tánciskola. Mersé (Mayerberg) József táncmester,** a kit már egy kevesette ismer is városunk ifjúsága, már megkezdette működsését a „Korona”-szálló termében s mint növendéke-itől értesültünk, igen kedvelik a növendékek az előzékeny, kedves modoru, okleveles tanántanítót, a ki a tanfolyamnak befejeztével, a mit hallot-tak, városunkból Körmenten fogja át táncok-velő ifjúságot a kedvelt es új táncokra oktani.

— **Talált tárgyak elárverezése.** A máv. helyiségében, vasúti kocsikban, várótermekben stb. ben talált tárgyak, setapalczák, esernyők, napernyők, bördnők, felöltők stb. elárverezése a III. osztályu váróteremben csütörtökön délelőtt 9 órákor lett megtartva.

— **Legény deszkapajta.** Griger Antalné celldömölki lakos pajtája ismeretlen okból a celli határban e hó 17-én éjjel egy óra tájban kigyulladt. Tűzoltóink tüzet fújtak, felszáraztatták az egész várost, de a tüzet megakadályosni mégsem tudták. Elégett a pajta benngettő a gőzgép, cseplő, elevátor, hozzátartozó fecskendő mintegy 6000 kor. értékben. Biztosítva volt. A tűzoltóság ténykedése nem sokat használt, mert a eselvíhar miatt nem tudták eloltani a tüzet.

— **Tolvaj asszony.** Takács Gábor papói gazda június 22-én saratiban hagyta a „marját”, melyben szájta tartotta. Ezt megutadta Boros Sándor-né assil. Imre Anna papói asszony, aki es eset tárgyalása alkalmával beismerte, hogy már többektől is lopott a fa:uban különféle aprósá-gokat es a jelenlegi lopás alkalmával egy vándel zsirt lopott el Takács Gábertól. A tolvaj asszonyt a havoságnal feljelentették, ahol majd a körmére koppantanak.

— **Készletelvi paratárk.** Steiner Gyula magyargacsai lakos kárta követek el esnére lopást Dedics Ferenc es Dedics Károly magyargacsai földművesek. A napokban a petrencében levő senát a határban levő kaszálórol mintegy 150 K. értékben 3 szezerrel hasavított lakásukra, de minthogy észrevették s kitűdött az eset, feljelentették. Alighanem drágább less a széna mintha szépséges uton vették volna azt.

— **Zárfelelés a területországnál.** Kisomlyó községben már hosszabb időn keresztül szer-tésorbán uralkodott, de a betegség megakadt így vármegyénk alispánja a zárlat alól eszerán feloldotta a községet. A napokban Celldömölkön is így less, mivel a betegségek megsünte miatt zárlata nálunk sincsen szűrtég.

A jelenkor legújabb találati anyaga az

ASBEST-PALA.

Elpusztíthatatlan, soha javítást nem igényel. Tűzmentes, fagymentes, vízhatlan és viharálló.

Alatta a padlás télen nem hideg, nyáron viszont nem meleg

KÖNNYŰ, mert a befedett terület négyzetméterenkint 10 kilogramm — holott a hornyolt cserépből négyzetméterre 40 kg., kőszönséges cserépből 65 kg., így palafedése a legkönnyebb tető és a legyöngyebb fal is alkalmass.

Legmesszebbmenő jótállás!

Felvilágosítást, árjegyeket és mintát kívánatra ingyen küldünk.

Magyar Asbest Palagyár R.-T. Jánosháza.

Iroda: Zollner Bélánál Jánosháza

Óvás saját érdekében!

Mielőtt nyári cipészükségletét beszerezné,

tekintse meg

GOTTLIEB IZIDOR

„Turul“ cipőraktárát

hol nyári cipőújítások már nagy választékban kaphatók

Sági-utca

Kicsiny ok nagy okozat.

A természet örökösétől fogva fenyegeti az embert, mert ha ideális mesterművet teremtett is benne, amennyiben anyai gondossággal a legelőkelőbb szellemi javakkal ruházta fel, de szépségében azért sokszor durva erőszakkal bánt vele. Majd elemi csapásokkal sújtja majd alattomos szolgálait, a mikor organizmusokat, a legrettenetesebb betegségek előidézőit küldi ki ellene, hogy a porból vétegett embert szármására emléktessze. És bár az ember évezredek alatt megtanulta, hogyan védekezzen a vihániy és a villámcsapás ellen, csak kevésbé tud segíteni magán, hogyha arról van szó, hogy bacillások atommunkáját kell elhárítani.

Szerencsére a földi vándor nem hagyja magát oly könnyen megfélemlíteni. Szakadatlan munkában tanulmányosra s természetnek rá nézve sokszor vesszedelmes hatását és titkos munkáját s a természetet egy-egy békésebb órában maga árulja el azokat a fegyvereket, a melyekkel az ember a küzdelemben élhet s a

melyeket astán meg is ragad, hogy egyesén és óvatosan védekezzen.

Sajnos, a győzelem ritkán szegődik számlója alá. Sok betegség csúfja teszi a taktikáját és elragadja mellőle társait, sőt némelyek oly módon lépnek fel, hogy méltán nevezhetjük őket az emberiség ostromának.

Tuberkulózis! Tüdővées! Kiseknek a szavaknak véres hangzása van. Hány embertől ragadtak el kedves hozzátartozóját. S a míg mi erőnknek és egészségünknek örvendünk, talán már semmit sem sejtő testünkbe is belopódszot, hogy lassan de biztosan elorvasson bennünket. Amár a romboló betegség nem tudja sokáig eltitkolni jelenlétét, s a mikor elárulta magát, akkor már legfőbb ideje, hogy azon fentartásért, az életért energikusan megkezdjük a harcot.

A küzdők azonban nem egyenlők számban nagyságban és kitartásban. A szegény embernek tehát társra van szüksége a küzdelemben igazi segítő társra. Sokáig nem találták meg ezt a sejtőt, míg végre előlépett rejtett létéből s az em-tába lépett. E társ neve: kreoat.

Es a bűkfából nyert anyag, a melynek sohasem rothadó tulajdonságát' eléggé ismerjük nyomban az orvosi gyakorlatba való befejezése után nagyszámu gyógyító eredményt produkált. De sokáig megtartotta kellemetlen tulajdonságait is, mint kellemetlen szag is és mérgező hatás, a mely főképpen a gyomor működésére volt zavaró hatással. Mivel továbbá a kreoat, a mely nem egységes kémia test, különböző anyagokat is tartalmaz, az volt a legközelebbi földat, hogy a busát szétválasszuk az oszától, vagyis a hasznos részeket a többitől elkülönítsük s ezzel olyan formát adjunk neki, a mely kisaar a testre ártalmas minden anyagot, a nélkül azonban, hogy ezzel különleges hatása gyöngülne. Ebben a törekvésben az F. Hoffman-La Roche & Co. cég teljes sikert ért el, mert *Siroton „Roche“* néven olyan készítményt állított elő a mely a kreoatnak csakis hatásos alkotórészeit-tartalmazza és teljes méregmentessége mellett kitűnő, sohasem ermet, most azonban általánosán elismert orvos-azer a tudóbajok ellen.

VÖRÖSMARTY

KÖNYVNYOMDA ÉS HIRLAPKIADÓ VÁLLALAT
DEVECSER (Veszprém megye)

Bármiféle nyomdai munkákat
izléses, csinos kivitelben szállit
Ügyvédi, jegyzői, lelkészi nyomtat-
ványok választékos nagy raktára
Bekötésre könyvek elfogadtatnak
Tanoncok felvétetnek

SOMLYÓVIDÉKI
HIRLAP
(DEVECSER)

KÖNYV-
KERESKEDÉS

KEMENESSVIDEK
(CELLEDÖMÖLK)